

UZASADNIENIE

W dniu 29 lipca 2015 roku do Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim wpłynął pozew powódki A. F. przeciwko pozwanemu (...) w W., w którym powódka domagała się zasądzenia od pozwanego kwoty 25.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę z ustawowymi odsetkami od dnia 4 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty oraz ustalenia, że pozwany ponosi odpowiedzialność za dalsze, mogące wystąpić u powódki w przyszłości skutki wypadku, które nie ujawniły się do tej pory.

W uzasadnieniu pozwu powódka podniosła, iż w dniu 19 lipca 2013 roku na skrzyżowaniu ulic (...) doszło do wypadku drogowego, w następstwie którego obrażeń ciała i rozstroju zdrowia doznała powódka. Odpowiedzialna za wypadek J. W. (1) w dacie zdarzenia objęta była ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej w (...) w W.. Podstawą odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela jest przepis art. 34 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 392) w zw. z art. 822§4 kc.

W następstwie wypadku powódka doznała uszkodzenia ciała w postaci urazu kręgosłupa szyjnego, piersiowego, barku i ramienia prawego, klatki piersiowej, przedramienia lewego, kolana lewego oraz ogólnych potłuczeń ciała. Do dnia złożenia pozwu powódka odczuwa dolegliwości bólowe kręgosłupa i jest zmuszona kontynuować leczenie. Ma ona ograniczenie ruchu skrętnego głowy, a także bóle kręgosłupa piersiowego przy próbie pochylenia do boku oraz problemy z prawym barkiem. Te wszystkie dolegliwości doprowadziły powódkę do ograniczonej zdolności fizycznej i ruchomej i z tego powodu korzystała ona z pomocy osób najbliższych przy podejmowaniu czynności, których wykonanie mogło sprawiać jej ból. W okresach od 20 lipca do 19 września 2013 roku i od 15 marca do 9 kwietnia 2015 roku powódka była niezdolna do pracy. Do dnia dzisiejszego powódka odczuwa przykre emocje związane z jazdą samochodem i kontynuuje leczenie u psychologa. Na skutek zgłoszenia szkody, po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił powódce kwotę 7.500 zł tytułem zadośćuczynienia i kwotę 150 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia. Powódka domaga się również ustalenia, że pozwany ponosi odpowiedzialność za dalsze, mogące wystąpić u powódki w przyszłości skutki wypadku, które nie ujawniły się do tej pory, gdyż do tej pory nie zostało zakończone leczenie powódki i w przyszłości mogą pojawić się urazy, które jeszcze nie zostały zdiagnozowane (k.2 – 4v.).

W odpowiedzi na pozew pozwany nie uznał żądania pozwu i wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu pisma pozwany podniósł, iż żądana kwota nie jest adekwatna do rozmiaru doznanej krzywdy przez powódkę. Przedstawione przez powódkę dokumenty związane z leczeniem wskazują, iż powódka przed wypadkiem leczyła się z powodu zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa szyjnego i od wielu lat odczuwa bóle kręgosłupa szyjnego, w związku z czym pozwany kwestionuje związek opisywanego przez powódkę urazu z wypadkiem z dnia (...) (k. 44 – 52).

W toku procesu powódka A. F. popierała powództwo, zaś pozwane (...) w W. nie uznawało żądania pozwu i wносиło o oddalenie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 lipca 2013 roku po godzinie 15.00 w R., na skrzyżowaniu ulic (...) doszło do kolizji pojazdów kierowanych przez powódkę A. F. i J. W. (2). W pojazd kierowany przez powódkę uderzył pojazd wyjeżdżający z drogi podporządkowanej. Po kolizji powódka została odwieziona do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w R., skąd wyszła tego samego dnia. Po wyjściu ze szpitala powódka leczyła się w poradni ortopedycznej.

W wyniku tej kolizji powódka doznała urazu odcinka szyjnego kręgosłupa o charakterze dystorsji i naruszenia artrozy, powierzchniowego urazu głowy, urazu prawego barku, stłuczenia klatki piersiowej, lewego przedramienia i lewego kolana. Doznany przez powódkę uraz odcinka szyjnego kręgosłupa spowodował zespół bólowy o znacznym nasileniu, który trwał przez okres około półtora miesiąca. W tym czasie powódka musiała korzystać z kołnierza ortopedycznego.

Korzystanie z tego kołnierza spowodowało ograniczenia w wykonywaniu cięższych prac fizycznych i prowadzeniu pojazdów. Po zdjęciu kołnierza powódka kontynuowała leczenie zgłaszając do poradni neurologicznej. Pourazowy zespół korzeniowy szyjny występował u powódki przez około cztery miesiące, przy czym przez okres miesiąca miał on znaczny stopień nasilenia, a później umiarkowany. W tym czasie powódka miała ograniczoną sprawność fizyczną. Leczenie powódki trwało przez około cztery miesiące. W trakcie leczenia przepisano powódce leki przeciwbólowe o umiarkowanej sile działania, leki rozluźniające napięcie mięśniowe. Istniejące u powódki urazy nie spowodowały konieczności opieki w zakresie podstawowych czynności życiowych. Kolizja nie spowodowała u powódki trwałego uszkodzenia układu nerwowego, ani anatomicznej, ani czynnościowej progresji dysfunkcji organizmu powódki.

Od 2009 roku u powódki zostały zdiagnozowane zmiany zwyrodnieniowe i dyskopatyczne we wszystkich odcinkach kręgosłupa, które jeszcze przed kolizją wymagały zabiegów rehabilitacyjnych.

Kolizja w dniu 19 lipca 2013 roku wzruszyła powyższe zmiany zwyrodnieniowe i miało to decydujący wpływ na dolegliwości bólowe powódki po wypadku.

Po zakończeniu leczenia w 2013 roku powódka A. F. ponownie zaczęła odczuwać bóle kręgosłupa i w kwietniu 2014 roku zgłosiła się do lekarza. Dolegliwości te nie są jednak związane z kolizją z dnia (...), a ich przyczyna są zmiany zwyrodnieniowe i dyskopatyczne kręgosłupa zdiagnozowane jeszcze przez wspomnianą wyżej kolizją.

W wyniku wypadku powódka A. F. nie doznała żadnych zaburzeń w sferze emocjonalno – motywacyjnej, poznawczej, percepcyjnej i językowej, zaś sam wypadek nie zaburzył życia społecznego, rodzinnego i zawodowego powódki.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów w postaci dokumentów: w postaci dokumentacji medycznej powódki A. F. (k. 9 – 33v., 99 – 108, 110 – 115v.), opinii biegłego z zakresu neurologii W. D. (k. 126 – 138), opinii biegłego z zakresu ortopedii i traumatologii narządów ruchu M. R. (k. 159 – 162), opinii biegłego z zakresu psychologii B. L. (k. 198 – 199), odpisu pisma KPP w R. z dnia 23 lipca 2013 roku (k. 8), zeznań świadków I. F. (k. 77v. – 78) i R. T. (k. 78 – 78v.) oraz częściowo zeznań powódki A. F. (k. 75v. – 77, 221v.).

Sąd obdarzył wiarą dowody w postaci wyżej wymienionych dokumentów, gdyż nie były one kwestionowane przez strony procesu. Na wiarę Sądu zasługują powołane powyżej opinie biegłych z zakresu neurologii, ortopedii i traumatologii oraz psychologii, gdyż zostały sporządzone przez osoby posiadające konieczną i wystarczającą wiedzę w opiniowanym przedmiocie, są logiczne, jasne, rzeczowe i zawierają odpowiedzi na wszystkie zadane przez Sąd pytania.

Na wiarę zasługują zeznania świadków I. F. i R. T., gdyż są logiczne jasne i rzeczowe oraz nawzajem się potwierdzają. Sąd nie dał wiary zeznaniom powódki A. F. w tej części w jakiej stwierdza, iż odczuwane przez nią bóle kręgosłupa są następstwem wypadku z dnia (...) roku. Zeznania te są sprzeczne z ustaleniami dokonanyymi przez biegłego ortopedę i traumatologa w opinii, w której stwierdza, że subiektywne odczucia powódki co do jej stanu zdrowia i zgłaszane dolegliwości nie znalazły potwierdzenia w wynikach klinicznych testów diagnostycznych przeprowadzonych w dniu 19 stycznia 2017 roku (k. 160).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo powódki A. F. jest częściowo zasadne i w części zasługuje na uwzględnienie.

Legitymacja bierna pozwanego, jak wynika z odpowiedzi na pozew, nie budzi wątpliwości, tak jak i okoliczności powstania krzywdy i szkody.

Zgodnie z art. 445 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. W orzecznictwie oraz w nauce prawa zgodnie przyjmuje się, że zadośćuczynienie pełni funkcję kompensacyjną, przyznana bowiem suma pieniężna ma stanowić przybliżony ekwiwalent poniesionej szkody niemajątkowej. Powinna wynagrodzić doznane cierpienia fizyczne i psychiczne oraz ułatwić przezwyciężenie ujemnych przeżyć, aby w ten sposób

przynajmniej częściowo przywrócona została równowaga zachwiana na skutek popełnienia czynu niedozwolonego (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 9 listopada 2007 r., V CSK 245/07, OSNC rok 2008, Nr D, poz. 95).

Sąd rozpoznając przedmiotową sprawę opowiada się za poglądem wyrażonym w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2004 r. (I CK 131/03, OSNC z 2005 r., Nr 2, poz. 40), zgodnie z którym powołanie się przy ustalaniu zadośćuczynienia na potrzebę utrzymania jego wysokości w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, nie może prowadzić do podważenia kompensacyjnej funkcji zadośćuczynienia.

Ustalenie wysokości zadośćuczynienia przewidzianego w art. 445 § 1 k.c. wymaga uwzględnienia wszystkich okoliczności istotnych dla określenia rozmiaru doznanej krzywdy, takich jak: wiek poszkodowanego, stopień cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywność i czas trwania, nieodwracalność następstw uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia (kalectwo, oszpeccenie), rodzaj wykonywanej pracy, szanse na przyszłość, poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiowa oraz inne czynniki podobnej natury (wyrok Sądu Najwyższego z 9 listopada 2007 r., V CSK 245/07, OSNC rok 2008, Nr D, poz. 95).

Żądana przez powódkę A. F. kwota zadośćuczynienia w wysokości 25.000 zł jest w ocenie Sądu zbyt wygórowana. Mając na uwadze okoliczności w postaci urazu odcinka szyjnego kręgosłupa o charakterze dystorsji i naruszenia artrozy, powierzchniowego urazu głowy, urazu prawego barku, stłuczenia klatki piersiowej, lewego przedramienia i lewego kolana, fakt, iż powódka nie doznała trwałych zmian zarówno neurologicznych jak i ortopedycznych zasadnym jest w ocenie Sądu przyznanie powódce A. F. kwoty 2.500 zł zadośćuczynienia. Kwota ta razem z wypłaconą już przez pozwanego kwotą zadośćuczynienia w wysokości 7.500 zł jest w ocenie Sądu adekwatna do doznanej przez powódkę krzywdy. Sąd wziął pod uwagę fakt, iż powódka przez okres półtora miesiąca odczuwała ból o znacznym nasileniu, zaś cały okres jej leczenia wynosił cztery miesiące. Przez okres noszenia kołnierza ortopedycznego powódka nie mogła podejmować ciężkich prac domowych.

Sąd zasądził od wyżej wymienionej kwoty zadośćuczynienia odsetki od dnia 4 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty. Data początkowa, od której są liczone odsetki jest to następny dzień po dniu wydania przez powoda ostatecznej decyzji dotyczącej przyznania powódce zadośćuczynienia w postępowaniu likwidacyjnym (k. 38).

W pozostałej części Sąd oddalił powództwo powódki A. F. jako bezzasadne. Powódka nie doznała stresu pourazowego, zaś jej stan psychiczny nie doznał zaburzeń w żadnej sferze i nie zaburzył jej życia społecznego, rodzinnego i zawodowego. Obecnie odczuwane przez powódkę dolegliwości nie są następstwem urazu doznanego w wyniku przedmiotowej kolizji, zaś są rezultatem zmian zwyrodnieniowych, za które pozwany nie ponosi odpowiedzialności.

W pozwie powódka A. F. wniosła o ustalenie odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości.

Szkody na osobie nie zawsze powstają jednocześnie ze zdarzeniem, które wywołało uszkodzenie ciała. Są one z istoty swej rozwojowe. Następstwa uszkodzenia ciała są z reguły wielorakie i zwłaszcza w wypadkach cięższych uszkodzeń wywołują niekiedy skutki, których dokładnie nie można określić ani przewidzieć, gdyż są one zależne od indywidualnych właściwości organizmu, osobniczej wrażliwości, przebiegu leczenia i rehabilitacji oraz wielu innych czynników. Przy uszkodzeniu ciała lub doznaniu rozstroju zdrowia poszkodowany może określić podstawę żądanego odszkodowania jedynie w zakresie tych skutków, które już wystąpiły, natomiast nie może określić dalszych skutków jeszcze nie ujawnionych, których jednak wystąpienie jest prawdopodobne. Często nie da się przewidzieć wszystkich następstw rozstroju zdrowia, chociaż nie można wyłączyć wystąpienia w przyszłości dalszych następstw uszkodzenia ciała obok tych, które się już ujawniły. Zabezpieczeniu pokrzywdzonego przed przedawnieniem roszczeń o odszkodowanie służyło powództwo u ustalenie odpowiedzialności sprawcy za skutki mogące powstać w przyszłości. Powództwo takie miało swoje oparcie w przepisie art. 189 kpc, zgodnie z którym powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Interes prawny powoda wyrażał się w ryzyku utraty możliwości dochodzenia odszkodowania, w przypadku, gdy szkody

spowodowane uszkodzeniem ciała lub doznany rozstrojem zdrowia ujawnią się po upływie dziesięcioletniego okresu przedawnienia roszczenia o odszkodowanie z tytułu czynu niedozwolonego.

W obecnym stanie prawnym brak jest tak rozumianego interesu prawnego w żądaniu ustalenia odpowiedzialności sprawcy za szkody mogące powstać w przyszłości.

W myśl przepisu art. 442¹§3 kc w razie wyrządzenia szkody na osobie, przedawnienie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym nie może skończyć się wcześniej niż z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. W ocenie Sądu takie brzmienie przepisu wskazuje, iż przedawnienie roszczenia nastąpi zawsze po upływie trzech lat od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia, także wtedy gdy szkoda ta powstała po upływie terminów dziesięcioletniego lub dwudziestoletniego wymienionych w przepisach art. 441¹§1 i 2 kc (zob. A. Śmieja w: „System praw prywatnego. Prawo zobowiązań – część ogólna. Tom 6” Warszawa 2009, s. 673 – 674).

Powódka A. F. nie wykazała, aby upływ czasu między wystąpieniem zdarzenia wywołującego szkodę a dochodzeniem jej naprawienia mógł spowodować trudności dowodowe w ewentualnym przyszłym procesie o zadośćuczynienie.

Mając na uwadze powyższe Sąd oddalił żądanie powódki o ustalenie odpowiedzialności pozwanego za skutki mogące powstać w przyszłości.

Rozstrzygając o kosztach procesu Sąd w oparciu o przepis art. 100 kpc stosunkowo rozdzielił koszty.

Powódka A. F. poniosła koszty w łącznej kwocie 4.800,07 zł, na które składają się: opłata od pozwu w łącznej wysokości 1280 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 34 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2.400 zł ustalone na podstawie § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 490) oraz koszty opinii biegłych w wysokości 1.086,07 zł wypłacone z zaliczki wpłaconej przez powódkę w wysokości 1.200 zł.

Pozwany (...) w W. poniosło koszty w łącznej wysokości 3.177,22 zł, na które składa się opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2.400 zł ustalone na podstawie § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 490) oraz koszty opinii biegłych w wysokości 760,22 zł z zaliczki wpłaconej przez pozwanego w wysokości 1.000 zł.

Strona powodowa dochodziła zasądzenia kwoty 25.000 zł tytułem zadośćuczynienia, zaś uzyskała kwotę 2.500 zł. Wygrała zatem proces w 10%, a przegrała w 90%.

Łączna wysokość poniesionych przez strony kosztów procesu wynosi 7.977,29 zł, zaś 90% tej kwoty to 7.179,56 zł. Ponieważ koszty poniesione przez powódkę są mniejsze od kosztów procesu które winna zapłacić Sąd zasądził od powódki A. F. na rzecz pozwanego (...) w W. kwotę 2.379,49 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (7.179,56 zł – 4.800,07 zł).

Ponieważ obie strony procesu wpłaciły zaliczki w kwotach wyższych niż konieczne do przeprowadzenia postępowania dowodowego, Sąd nakazał zwrócić ze Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Radzynie Podlaskim) na rzecz powódki A. F. kwotę 113,93 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki zapisanej pod pozycją (...) oraz na rzecz pozwanego (...) w W. kwotę 239,78 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki zapisanej pod pozycją (...).

Z przytoczonych wyżej względów i z mocy powołanych przepisów Sąd orzekł jak w wyroku.